

Sygn. akt IV CSK 179/20

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.
przeciwko C. U. i A. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn określonych w powołanym przepisie, tylko one bowiem i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie

przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący upatruje oczywistej zasadności skargi w naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 383 k.p.c., art. 321 § 1 k.p.c. i art. 319 k.p.c. przez uznanie, że skarżący powołał się na odpowiedzialność rzeczową pozwanej dopiero w apelacji. W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona również ze względu na niezastosowanie art. 71 u.k.w.h. w zw. z art. 1000 § 1 k.p.c. i art. 1036 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 77 zdanie pierwsze u.k.w.h.

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje:

Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy, bez potrzeby głębszej analizy jurystycznej, błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). W okolicznościach badanej sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna powoda jest oczywiście uzasadniona w przedstawionym rozumieniu.

W świetle art. 383 k.p.c. za niedopuszczalną uznać należy dokonaną dopiero w postępowaniu apelacyjnym zmianę żądania pozwu, polegającą na wyeksponowaniu nowego uzasadnienia zgłoszonego żądania wynikającego z powołania się na przesłanki innego przepisu prawa materialnego, wskazanego jako nowa podstawa materialnoprawna dochodzonego roszczenia, nawet przy zachowaniu tożsamego brzmienia żądania procesowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2009 r., V CSK 282/08). Podstawa materialnoprawna roszczenia określa krąg okoliczności faktycznych

uzasadniających żądanie pozwu i wyznacza tym samym granice badania sądu, a jej zmiana stanowi przedmiotowe przekształcenie powództwa. W konsekwencji jednolicie przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że przedmiotową zmianą powództwa są wszystkie czynności, które prowadzą do zmiany ilościowej lub jakościowej żądania, jak również takie, które w istotny sposób zmieniają podstawę faktyczną niezbędnych ustaleń doprowadzając do konieczności ustosunkowania się do nowego prawnego uzasadnienia żądania, a także wskazanie na inną materialnoprawną podstawę dochodzonego roszczenia, nawet przy zachowaniu tożsamego brzmienia żądania procesowego (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2009 r., V CSK 282/08, z dnia 19 listopada 1998 r. I CKN 32/98, OSNC 1999/5/96, z dnia 19 grudnia 2007 r., V CSK 301/07, V CSK 301/07, z dnia 28 lutego 1958 r. 3 CR 464/57, OSPiKA 1960/11/290, z dnia 13 września 1960 r., 2 CR 212/60, OSN 1962/1/16). W okolicznościach badanej sprawy podzielić trzeba stanowisko Sądu Apelacyjnego, że domaganie się dopiero w apelacji zasądzenia części dochodzonej kwoty z powołaniem się na odpowiedzialność rzeczową jednej pozwanej (pозwanej dotychczas za dług solidarnie z drugą), stanowi niedopuszczalną na tym etapie postępowania zmianę powództwa.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

ke